

Lausunto

10.05.2024

Asia: VN/36586/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tehdyn puolustusyhteistyösopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Savon pelastuslaitos kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto puolustusyhteistyösopimuksesta ja pyytää kiinnittämään huomioita seuraaviin asioihin:

Mikäli puolustusyhteistyösopimuksen alaista materiaalia sijoitetaan pelastuslaitoksen toimialueelle, voi se aiheuttaa pelastuslaitokselle tarpeen varautua ylimääräisin toimin muuttuneeseen tilanteeseen. Yhteistyössä tulee varmistua siitä, että alueen pelastusviranomaiselle on annettava riittävän tarkka kuva USA:n joukkojen toiminnasta alueella, jotta pelastuslaitos pystyy hoitamaan sille laissa säädetyt tehtävänsä normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Pelastusviranomaisen näkökulmasta NATO:n ja USA:n joukkojen hallinnoimia tiloja käsitellään lähtökohtaisesti, kuten Pelastuslain 83 § (8.7.2022/616) mukaisia Puolustusvoimien salassa pidettäviä kohteita, jos Puolustusvoimat eivät ilmoita muuta pelastusviranomaiselle. Asia korostuu mahdollisissa Puolustusvoimien alueen ulkopuolisissa kohteissa, jotka eivät suoraan sijaitse sotilasalueella. Pelastusviranomaisen näkee yhteistyön Puolustusvoimien kanssa tärkeäksi esimerkiksi valvontatoiminnan rajapinnan sekä toimivaltuuksien määrittämisen näkökulmasta.

Osapuolten on otettava huomioon sovittujen tilojen ja alueiden käyttöön liittyvät operatiiviset ja turvallisuuskysymykset. Toimivaltaiset viranomaiset voivat laatia menettelyt tätä tarkoitusta varten.

Yhdysvaltojen toiminta Suomessa edellyttää läheistä yhteistyötä alueen pelastuslaitoksen kanssa ja sopimista siitä, miten turvallisuutta käytännössä ylläpidetään. Yhteistyössä tulee muun muassa varmistua siitä, että esimerkiksi pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen liittyvät vastuut ovat selvät ja menettelyt on käytännössä sovittu.

Yhteistyön käytännön menettelytavoista on tarpeen laatia erilliset täytäntöönpanojärjestelyt.

Haataja Antti
Pohjois-Savon hyvinvointialue - Pohjois-Savon pelastuslaitos